

Pénteken sztrájkba lépnek a szegedi munkások.

— Háromezer munkás tüntető fölvonulása. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi szociáldemokrata párt csütörtökön este hét órakor értekezletet tartott a *Munkás Otthon*-ban. Az értekezletet megelőzőleg a szakszervezetek vezetői *Somogyi Szilveszter* dr főkapitánytól hivatalosan engedélyt kértek a tüntető fölvonulásra és népgyűlés megtartására. *Somogyi Szilveszter* dr a pártvezetők kérésére megjelent a *Munkás Otthon*-ban és ott sajátkezűleg adta át az engedélyt a szakszervezetek vezetőinek.

A főkapitány engedélye a következő:

A szociáldemokrata párt azon kérelmét, hogy 1912. évi május hó 24-én, délelőtt tíz órakor és délután négy órakor tüntető fölvonulást tart, tudomásul veszem.

Hogy a fölvonulást a Munkás-otthontól a Párisi-köruton, Kossuth Lajos-sugáruton, Tisza Lajos-köruton, a Wesselényi-utcán, Bátya-utcán, Rudolf-téren, Iskola-utcán, Gizella-téren, Jókai- és a Kárász-utcán keresztül, majd a Klauzál-téren népgyűlést tartson, megengedem.

A rend fentartására én magam fogok felügyelni.

Somogyi Szilveszter, főkapitány.

Mikor a pártvezetőség kezéhez vette a főkapitány engedélyét, azonnal szétroptitette a föl hívásokat a szegedi munkásokhoz. A föl hívásokban arra kérte a szegedi szociáldemokrata párt a szegedi munkásokat, hogy pénteken reggel ne menjenek munkába, hanem a nyilvános népgyűlésen vegyenek részt. A föl hívás így fejezi be a munkásokhoz intézett szövegét:

Munkások!

Aki nem gyáva, nem pipótya-ember, aki becsületesen érez munkástestvérei iránt, az pénteken reggel nem megy munkába és megjelenik reggel nyolc órakor a *Munkás-otthon*-ban és délelőtt kilenc órakor a nyilvános népgyűlésen, amit a Klauzál-téren tartunk tüntető fölvonulással.

Elvtársak!

Polgárok!

Ott legyetek mindannyian!

Üdvözlettel

A szegedi szociáldemokrata párt.

Csütörtökön délután hét órakor már több ezer ember szorongott a *Munkás-Otthon* helyiségében. Hét óra után megkezdődött az értekezlet, hol elhatározták a sztrájkot. **Pénteken általános sztrájk lesz Szegeden.**

A munkások az értekezlet után nagy rendben tömegesen hagyták el a helyiséget, eljénéztek a pártvezetőség tagjait.

A tüntető fölvonuláson a rendre *Somogyi Szilveszter* dr főkapitány vezetésével a legnagyobb szigorral fog örködni. *Munkatársunk* beszélt a főkapitánnyal, aki a következőket mondotta:

— Megengedem a tüntető fölvonulást, mert ezáltal elejét akarom venni a botrányoknak. Minden kívánságukat teljesítem, de a rendőrség is ott lesz mindenütt. Az első ködörös után kirepülnek a kardok a hüvelyből. Rendet akarok.

Nemcsak a rendőrség, hanem a katonaság is készenlétben áll. A 46-ik közös gyalogezred napiparancsban értesítette a katonákat, hogy pénteken senkinek sem szabad az utcákon járni. A kaszánya udvarán állandóan készenlétben áll egy csapat.

Munkatársunk beszélt egy közösgyalogezredbeli őrnagygyal, aki nem tagadta, hogy felfegyverkezve várják a tüntetés eseményeit.

Andrássy Jenő dr Amerikában.

— Történet egy volt szegedi tanárról. —

(Saját tudósítónktól.) Az elmúlt években Szeged társadalmának egyik legismertebb alakja volt *Andrássy Jenő* dr, felsőkereskedelmi iskolai tanár. Majd minden társadalmi mozgalomban és egyesülésben szerepelt az imponáló megjelenésű, fölényes tudású tanár neve. A közvélemény figyelme ráterelődött *Andrássy Jenő* dr közéleti működésére és annál meglepőbb volt az eset, amikor két évvel ezelőtt elhelyezték Szegedről. A tanár intim barátai előtt azonban nyílt titok volt, hogy az áthelyezés kényszerűségeiből történt. *Andrássy Jenő* dr-t ugyanis az életmódja erkölcsi csődbe kergette. Ami pénze volt, a felesége vagyonával együtt, eluszott, az adóssága pedig már majd százezer koronára rugott. Különösen nagy összegű váltóhitelt vett igénybe, amelynek még a kamatát sem törlesztette. Az iskolában elvesztett tekintélye, a diákok egymás között beszélték a tanárjuk vagyoni romlását. Ehez járult még, hogy elkeseredésében a zuhlás lejtőjére lépett, anélkül, hogy az iskolában is érezhető volt a hatása.

A sorsüldözött tanárt két évvel ezelőtt áthelyezték Miskolcra. Hiába való volt minden szimpátia, szegedi barátainak támogatása, *Andrássy Jenő* dr képtelen volt beilleszkedni kollégái tisztas társadalmába. Az élet-től elfanyarodott ember fittyet hányt a tanári pályán uralkodó és megkövetelt szokásokra. Egyéni életet élt, az egyénisége nem tűrt meg társadalmi babonákat. Emiatt elvesztette miskolci kollégái rokonszenvét. *Andrássy* dr-nak Miskolcon is lehetetlen volt a helyzete. Újabb adósságba is keveredett — menekülnie kellett.

Alig néhány hónap múltán olvastuk a hírt, hogy a volt szegedi tanár hirtelen eltűnt Miskolcra. A hír a szenzáció erejével hatott, igen sok embert érdekelt *Andrássy Jenő* dr sorsa. Szegeden az a hír terjedt el, hogy Amerikába szökött. A föltevés most valószínűnek bizonyult. *Andrássy Jenő* dr New Yorkban él, még pedig nagy nyomorúságban. Egy szegedi ismerősének levelet írt, amelyben leírta szomorú történetét.

Amikor New Yorkba érkezett, alig volt néhány korona a zsebében. Rokona, barátja nem volt az óriási városban. Éhezett, piszkos éjszakai zugokban halt. Minthogy más foglalkozást eleinte nem kapott, kénytelenségből szolgának szegődött egy vendéglőbe. Az intelligens, fölényes tudású tanár, aki ezer és ezer diákot oktatott joga és közigazdaságtanra, evőeszközöket, tányérokat tisztogatott.

Néhány hét múlva pályát változtatott: beállt rikkancsnak. Naphosszat szaladgált az utcán az amerikai lapok friss kiadásával. Ez a foglalkozás tisztességes megélhetést biztosított a számára, de kénytelen volt abbahagyni az újságárusítást, mert az állandó futkosást nem bírta a szervezete. Egy ideig újból állás nélkül lézengett. Zuhlott társaságba járt, órákig üldögélt a csapszékekben. Sok letört egzisztenciával találkozott, akik valaha más sorsban éltek, épen úgy, mint ő. Az ilyen bevándoroltak valószínűs külön nemzetközi társaságot alkotnak. Együtt laknak, együtt élnek. A lapokból figyelemmel kísérik a házajukbeli eseményeket és gyakran órákig tartó vita fejlődik némely eseményből.

Ezt az életet is megunta *Andrássy Jenő* dr. Egy ismerőse német levelezői állást szerzett neki egy kereskedelmi irodában. Most komolyan dolgozik, szorgalmasan tanul angolul.

— Karriert akarok csinálni! — írta a levelében. — Mindent lehet, csak akarni kell.

Kierőszakolom magamnak az életet és nem válogatom meg az eszközöket.

Ebben a néhány sorban benne tükröződik *Andrássy Jenő* dr féktelen temperamentuma, szenvedélyes akarása és könnyelműsége. Fitymáló gesztussal intett mindig az életnek. Lehetetlent soha nem ismert. Ha a társadalmi föl fogása összeütközésbe jutott az elfogadott elvekkel, ügyet sem vetett rá. Minden eselekedetére talált megfelelő indokolást.

A határtalanságig könnyelmű volt. Tet-szett neki, ha „bohém-tanár”-nak titulálták a diákok. A bohém társaságoknak különben állandóan vendége volt. Az iskolában teljesen elütött a tanítási módszere a kollégái oktatásától. A jog és közigazdaságtant tanította, ilyesképen:

Elmagyarázta az anyagot. Elvezetett előadásában sohasem ragaszkodott a könyv betűihez. Perspektívája volt annak, amit beszélt. És alig akadt diák, aki meg nem értette volna. A magyarázat után, ha kedve volt, feleltetett, ha nem, irodalmi értékű könyvet olvastatott föl és az olvasmány részét meg is vitatta a diákokkal. Nem volt olyan hét, hogy modern folyóiratot ne olvasott volna. Ha a lapokban megjelent egy-egy szép vers, novella vagy tanulmány, a következő napon *Andrássy Jenő* dr már megismertette azt a diákokkal. *Ady* némely versét el is szavalta, olyan fiatalos hévvel és lelkesedéssel, mint egy diák.

Andrássy Jenő dr a jezsuitáknál végezte az iskoláit. A tanulmányai befejezése után a közigazgatás szolgálatába lépett. Alig néhány év alatt szolgabíró lett Erdélyben. A közigazgatási pályát megunta, tanári diplomát szerzett. Hét évvel ezelőtt nevezték ki a szegedi állami felső kereskedelmi iskolába tanárnak.

Andrássy doktor felesége, akivel nyolc éve élt együtt, nem kísérte Amerikába. Megunta a sok bajt és nyomorúságot, itthon maradt a családjánál. Gyermeke nem származott a házasságból.

Zsebmetszők királya.

— Mandababa Panta kalandjának epilógusa. —

(Saját tudósítónktól.) Nem is olyan régen történt, hogy *Mandababa Panta* szőregi háztulajdonos bent járt Szegeden és megtörtént vele az a furcsa eset, amin az egész város nevetett, csak egyedül *Panta* vette komolyan az ügyet. A szőregi háztulajdonost ugyanis kifosztották, kirabolták még mindig olyan raffinált módon, amire még alig volt példa a rendőrség krónikájában. Annakidején részletesen foglalkoztunk *Mandababa Panta* érdekes kalandjával, mely röviden a következő volt:

Mandababa Panta 70 éves szőregi háztulajdonos egy kis korcsmában megismerkedett két fiatalemberrel, akik egy jóképű menyecskéhez akarták elcsalni az öregot. Utba jött azonban a vasúti töltés mellett levő kerítés, amelyen át kellett mászni. Levették a két öreg „palival” a nagykabátot, hogy könnyebb legyen az „átkelés”. A kabáttal azután, melyben 500 korona készpénz volt, a jómadarak megugrottak.

Kerítésmászás közben természetesen sok humoros eset is történt, maga az áldozat is jól mulatott mindaddig, míg rá nem jött arra, hogy ötszáz koronával bélelt kabátja megszökött a jómadarakkal együtt. Lemászott a kerítésről és jelentést tett a furcsa esetről a rendőrségnek.

Azóta a rendőrség mindenfelé kereste a csalókat, a hír bejárta az egész országot. Már akkor megtudott a lopás után egy állomásvégi kis szállóban álnév alatt egy nővel volt megszállva. Másnap egy kisköruti eukrászdában mulatott a nővel, azután átutaztak Szabadkára, ahol szintén álnév alatt voltak megszállva. Onnan azután fölutaztak Budapestre, ahol a nagyváros forgatagában elültek.